

Plzeňský kraj

PLZEŇSKÝ KRAJ

číslo 7-8 | červenec-srpen 2024 | ročník XXII | www.plzensky-kraj.cz

Antonie Galušková: Pádluj hlavou, a nebudou tě bolet ruce

OBSAH

	Úvodní slovo
03	Krajem jezdí motorové lišky 20. a 21. září se konají volby do Zastupitelstva Plzeňského kraje
04	Nový platební portál usnadní placení poplatků V Klatovech se vyrábí komponenty rakety Ariane 6
05	Školáky poveze více spojů Silniční stavby frčí jako dráha
06	Komfort pacientů při převozech zvyšují dvě nové sanitky Online s odborníkem: Sledujte webináře lékařských kapacit
07	Školní budovy prázdniny neměly Sportovním nadějím se dařilo
08	Rozhovor s Antonii Galuškovou
10	Proluka opět zdobí Barva na ulici Poslední klapka padla v Plzni Jedte na výlet Kredencem
11	Obnova mokřadů v přírodě napravljuje chyby našich předků
12	Hydepark
14	Prima aktivní dovolená aneb Relaxujte zdravě, to avizuje ITEP 2024

Den seniorů s Plzeňským krajem

7. 10. 2024
Měšťanská beseda, Plzeň

- * Václav Marek Orchestra
- * Zlaté „televizní a rádiové“ hity
- * Moderuje Aleš Cibulka
- * Předprodej vstupenek od 1. 9. 2024 na www.mestanskabeseda.cz

PECHA KUCHA

11/10/2024
20:20
Science Edition III.
Technia Science Center
U Planetária 1, Plzeň

11/10/2024
20:20
Science Edition III.
Technia Science Center
U Planetária 1, Plzeň

11/10/2024
20:20
Science Edition III.
Technia Science Center
U Planetária 1, Plzeň

DEN VĚDY A TECHNIKY

ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI

12/9/2024
od 8:30-17:00
areál bývalého koupaliště
U Náhonu 1411
Tachov

PLZEŇSKÝ KRAJ

Plzeňský kraj, Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada: Markéta Čekanová, Helena Frintová, Eva Mertlová, Patrik Pátek, Inesa Plassová, Jindra Radová, Štěpánka Szabó

Náklad: 265 000 ks

Datum vydání: 19. 08. 2024

Místo vydání: Plzeň

Grafická úprava: NAVA Tisk s.r.o.

E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz

Distribuce výtisků zdarma

Foto na titulní straně: archiv Antonie Galuškové

Neoznačené články jsou redakčními materiály.

Vážení čtenáři, obyvatelé Plzeňského kraje, do rukou se vám dostává letní speciál informačního magazínu Plzeňského kraje. Jsou v něm obsažena témata vhodná ke čtení ve volném čase i na prahu nového školního roku. Snažili jsme se pro vás vybrat taková, která jsou inspirací pro pobyt v přírodě, k účasti na regionálních i společenských akcích. Ať už jsou to jízda nostalgickým vlakem Kredenc a historickým autobusem na Den otevřených dveří Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici anebo Dožínky pořádané letos v Dýšíně. Rozhodně nepřehlédněte rozhovor s olympioničkou Antonií Galuškovou – rodačkou z Tedražic u Sušice, která reprezentovala Českou republiku v Paříži ve slalomu na divoké vodě. Přinášíme též užitečné informace, které se vám mohou hodit pro usnadnění placení veřejných poplatků, a nezapomínáme ani na upozornění ohledně rozšíření školních spojů. Zaujmout vás však mohou i zajímavé webináře Domažlické nemocnice. Zaměřené jsou na naše zdraví a prevenci před nemocemi, které nás postihují nejčastěji. A neopomeňte ani pozvánku na veletrh cestovního ruchu Plzeňského kraje ITEP 2024.

Jak vidíte, je z čeho si vybírat.

Zalistujte v našem letním speciálu. Věříme, že vás jeho obsah zaujme.

Hezký zbytek léta vám přeje

Rudolf Špoták,

společně s Radou Plzeňského kraje

Krajem jezdí motorové lišky

Zcela nové moderní motorové jednotky RegioFox vyjely o prázdninách na železnici v našem kraji. Plzeňský kraj je jedním z prvních v Česku, kde České dráhy nový typ vlaku nasadily. Do konce roku bude lišek, jak se dvoučlánkovým motorovým jednotkám říká, jezdit už deset.

Motorové jednotky RegioFox jsou bezbariérové, klimatizované vlaky s motory Rolls-Royce. Samozřejmostí jsou tu zásuvky pro drobnou elektroniku, Wi-Fi, bezbariérové WC a tichý oddíl v kvalitě první třídy bez příplatku. Lišky mohou jet rychlostí až 120 km/h, mají kapacitu 115 míst k sezení a pojmu 8 jízdnicích kol, 3 kočárky a 2 invalidní vozíky.

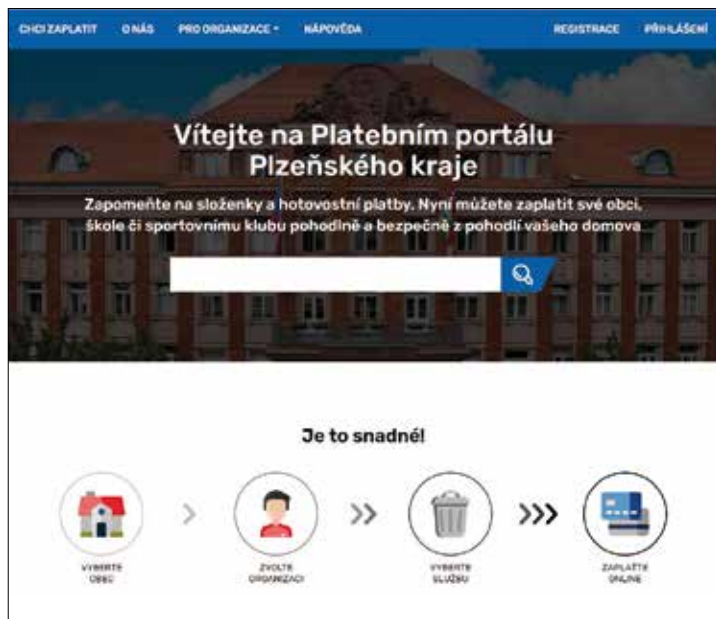
Novými vlaky se mohou cestující svést na linkách P4 Plzeň – Žihle, P13 Plzeň – Bezdružice, P21 Rokycany – Nezvěstice, P22 Plzeň – Radnice, P24 Železná Ruda – Alžbětín – Klatovy. Plzeňský kraj hradí dopravci ze svého rozpočtu kompenzaci zhruba 190 Kč na jeden kilometr provozu vlaku. U všech dopravců objednává spoje v rozsahu více než 6 mil. km, což představuje roční náklady přesahující jednu miliardu.

20. a 21. září se konají volby do Zastupitelstva Plzeňského kraje

Vybírat budeme ze třinácti politických stran, hnutí a uskupení.

- ANO 2011
- Česká pirátská strana
- ČISTÝ A BEZPEČNÝ KRAJ (složení: Dělnická strana sociální spravedlnosti, BEZPEČNÉ ULICE, ALIANCE NÁRODNÍCH SIL, Národní demokracie)
- Demokratická strana zelených - ZA PRÁVA ZVÍŘAT
- Koruna Česká (monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska)
- LEPŠÍ ŽIVOT PRO LIDI - min. mzda 70.000 Kč, min. důchod 50.000 Kč, návrat cen energií na ceny z roku 2019, v obchodech zboží nejvyšší kvality za ceny dostupné pro každého, zrušení daně z nemovitostí, STOP válce
- ODS a TOP 09 - SPOLEČNĚ DO KRAJE (složení: Občanská demokratická strana, TOP 09)
- PRO NÁŠ KRAJ - PRO PLZEŇ a KDU-ČSL s podporou Svobodných, agrárníků, starostů a sportovců (složení: KDU-ČSL, PRO PLZEŇ)
- PŘÍSAHA občanské hnutí
- Sociální demokracie
- SPD a Trikolora (složení: Svoboda a přímá demokracie (SPD), Trikolora)
- STAČILO! Koalice Komunistické strany Čech a Moravy, Spojených demokratů - Sdružení nezávislých a České strany národně sociální (složení: Komunistická strana Čech a Moravy, Spojení demokraté - Sdružení nezávislých, Česká strana národně sociální)
- STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ

Nový platební portál usnadní placení poplatků

Platit nejrůznější místní poplatky a služby je zase o něco jednodušší. Do ostrého provozu byl totiž spuštěn Platební portál Plzeňského kraje, který umožňuje snadnou a rychlou úhradu. Tento moderní nástroj kraj připravil s cílem snížit administrativní zátěž a zjednodušit proces plateb.

Portál nabízí širokou škálu funkcí, včetně možnosti platby za svoz odpadu, poplatků za psy, školní výlety, předplatné obecního zpravodaje a mnoho dalšího. Občané mohou platit pohodlně z domova, bez nutnosti návštěvy úřadů.

Výhodou je snadné vyplnění přednastaveného formuláře pro vybranou službu a následné automatické vygenerování platby, což eliminuje riziko chybného zadání údajů. Stačí pak už jen jednoduše zaplatit pomocí **QR kódu** nebo **platební karty**.

Projekt, který byl pilotně spuštěn v pěti obcích (Planá, Bezdrůžice, Kokašice, Neurazy a Klenčí pod Čerchovem), se setkal s pozitivní odezvou. Starostové ocenili přehlednost a jednoduchost systému. Lidé zase uvítali možnost platit poplatky z domova, což je pohodlné a šetří to čas.

Obce a organizace, které mají zájem se do projektu zapojit, mohou kontaktovat Odbor kancelář ředitelky Krajského úřadu Plzeňského kraje. Registrace zahrnuje jednoduchý proces, od podání žádosti až po nastavení konkrétních poplatků.

Platební portál Plzeňského kraje je příkladem, jak mohou moderní technologie usnadnit každodenní život a zefektivnit veřejnou správu. Tento projekt představuje správný krok směrem k digitalizaci a modernizaci služeb.

V Klatovech se vyrábí komponenty rakety Ariane 6

V průmyslové zóně u Klatov se vyrábí zásadní komponenty pro novou evropskou raketu Ariane 6. Vlajková loď Evropské kosmické agentury poprvé odstartovala 9. července a do kosmu vynesla devět minisatelitů.

Na vývoji a výrobě rakety se podílelo několik českých firem. Hliníkové části pláště pomocných urychlovacích motorů P120 a další části rakety pocházejí z klatovského závodu ATC Space.

Zatímco Ariane 6 letěla do vesmíru, v Klatovech se už pracovalo na její druhé generaci. Šlo o takzvaný Forward Skirt a Rear Skirt, tedy zjednodušeně řečeno válce, které tvoří tělo pomocných motorů na tuhé pohonné látky. Pracovníkům pomáhá při výrobě robot PowerRACE, který vrtá otvory, do nichž se pak ručně vkládají spojovací prvky.

Pro firmu ATC Space nebyla Ariane 6 první raketou, na níž tu pracovali. Už dříve se šikovné ruce z Klatov podílely na montáži některých prvků pro raketu Ariane 5. ATC Space je dceřinou firmou německé společnosti Aerotech Peissenberg.

Školáky poveze více spojů

Od prvního září vyjede v Plzeňském kraji několik nových školních spojů, které zvýší komfort při dojíždění dětí a studentů do škol.

Největší novinkou je zavedení školní linky 763 na trase Bor – Horšovský Týn. Tady budou jezdit tři páry školních spojů s odjezdem v 7:02, 12:25 a 14:30 z Boru a v 8:20, 13:15 a 15:15 z Horšovského Týna. Na ně pak budou navazovat přípojné spoje: v Boru na autobusovém nádraží do Tachova a v Horšovském Týně autobusové spoje do Domažlic. Linka bude ve zkušebním provozu a jejím cílem je zlepšit školní dopravu mezi okresy Tachov a Domažlice.

Další školní spoje od září:

- Odpolední spoj na lince 439 mezi Chlumem a Netunicemi a Nebílovy
- Nedělní posila na lince 323 i nedělní doprava pro studenty dojíždějící na internáty či vysokoškolské koleje mezi Plzní a Karlovými Vary (v pátek jen Plzeň – Toužim)
- Školní spoje Rokycany – Volduchy odpoledne
- Posílení spojení do Žákavy
- Odpolední školní spoj z Tachova do Přimdy
- Posílení školní dopravy z Horní Břízy do Plzně
- Zavedení školního spoje z Bezdružic/Úterý do Krs v odpoledních hodinách

Podrobnosti ke změnám v jízdních řádech najdete na stránkách www.idpk.cz.

DOPRAVA

Silniční stavby frčí jako dráha

Letošní léto je ve znamení nebývalého stavebního ruchu na komunikacích. V Plzeňském kraji probíhá nejen napojení severního Rokycanska na dálnici D5, které má být hotové příští rok, ale čile se buduje i na silnicích nižších tříd. Pětikilometrová přeložka silnice II. třídy II/232 uleví Rokycanům a Oseku, když odtud odvede nezanedbatelnou část dopravy. Před Osekem, zhruba v úrovni Nového Dvora, uhne z trasy dnešní silnice doprava a dál povede mezi Osekem a Litohlavy. S ostatními silnicemi a polními cestami se bude křížit klasickými křižovatkami. Kromě toho tu vyrostou dva mosty a pěší a cyklisté budou moci využívat novou lávku.

Další stavební práce probíhají v Osvračíně. Jejich hlavním posláním je zklidnění dopravy a zvýšení bezpečnosti v obci. Projekt řeší také úpravy autobusových zastávek a doplnění komunikace pro pěší, opravu mostu a doplnění veřejného osvětlení. Dva kilometry komunikací se budou rekonstruovat až do roku 2026 a vše platí obec a kraj. Novou komunikaci získají také Soběkury. Zde probíhá zevrubná rekonstrukce stávající silnice třetí třídy, a to doslova od příkopu k příkopu. Tady už byly strženy krajnice, pročištěny příkopy, provedena recyklace za studena, položena ložná vrstva a byly opraveny stávající propustky. První auta by měla na novou silnici vyjet v polovině září.

Komfort pacientů při převozech zvyšují dvě nové sanitky

Stodská nemocnice se může pochlubit dvěma novými sanitkami Volkswagen Crafter, které posílí flotilu zdravotnické dopravní služby. Tyto moderní vozy zajišťují pohodlný a bezpečný převoz pacientů zejména na Plzeňsku a Tachovsku.

Statistiky hovoří jasně: za minulý rok najela každá sanitka Stodské nemocnice v průměru přes 50 000 kilometrů. To znamená přibližně 8 800 převozů, tedy 720 převozů měsíčně. S takovýmto vyčerpáním je zřejmé, že nové sanitky budou mít dostatek uplatnění.

Každá sanitka je vybavena transportním lůžkem, křeslem, kyslíkovou lahví, defibrilátorem a dalšími nezbytnými pomůckami, jako jsou popáleninové a porodní balíčky či dýchací vaky s maskou. Tato výbava zajišťuje, že i v případě neočekávané potřeby dostanou pacienti během převozu nezbytnou péči.

Zdravotnická dopravní služba Stodské nemocnice funguje nepřetržitě 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. To umožňuje přepravu pacientů na kontroly, vyšetření, rehabilitace nebo do lázní. Slouží hlavně pacientům, kteří nemají možnost dostat se k lékaři vlastním vozem, pěšky, ani hromadnou dopravou. Jedná se zejména o starší a imobilní klienty.

Tento krok nejen posiluje kapacitu převozů, ale také zajišťuje, že pacienti budou mít přístup k moderním a spolehlivým přepravním službám, které jsou klíčové pro jejich zdraví a pohodu. Nové sanitky jsou dalším z řady kroků Plzeňského kraje k zajištění špičkové zdravotní péče pro všechny jeho obyvatele v síti regionálních nemocnic.

Online s odborníkem: Sledujte webináře lékařských kapacit

Domažlická nemocnice se aktivně zapojuje do vzdělávání veřejnosti prostřednictvím pravidelných webinářů, které jsou zaměřeny na různá zdravotnická a preventivní témata. Tyto internetové vzdělávací přednášky jsou součástí projektu Online s odborníkem. Pomáhají tak lidem s prevencí i zvyšováním povědomí.

Všechny webináře lze zhlédnout zpětně přes počítač, tablet nebo chytrý telefon. A to buď na webu Nemocnice Plzeňského kraje, nebo na profilu na Youtube. Na podzim letošního roku nemocnice plánuje nové tematické přednášky. V rámci projektu Online s odborníkem Domažlické nemocnice proběhla už řada vzdělávacích webinářů se zajímavou tematikou:

Prevence nádoru mléčné žlázy

– První díl projektu vedl primář MUDr. Dušan Kolařík a zaměřil se na prevenci a včasné rozpoznání rakoviny prsu.

Respirační infekce u dětí

– Druhý webinář vedla MUDr. Lenka Dvořáková. Přednáška poskytla důležité informace o respiračních onemocněních u dětí, včetně jejich prevence a léčby.

Poruchy udržení moči žen a možnosti léčby – Tento webinář se zaměřil na problematiku inkontinence u žen. Přednášel opět MUDr. Dušan Kolařík, který vysvětloval různé možnosti léčby tohoto problému.

Cukrovka – příznaky, rizika, léčba – Webinář vedl MUDr. Vojtěch Česák. Tento díl se soustředil na symptomy a rizika spojená s cukrovkou, stejně jako na moderní přístupy k její léčbě.

Vyšetření novorozenců – MUDr. Lenka Dvořáková vedla webinář zaměřený na význam novorozeneckého screeningu, který pomáhá včas identifikovat potenciální zdravotní problémy u novorozenců.

Školní budovy prázdniny neměly

Zatímco děti i učitelé opustili s posledním červnovým zvoněním školy a rozjeli se za prázdninovým odpočinkem, školní budovy ožily stavebním ruchem. Jako každoročně byl červenec a srpen vyhrazen nejruznějším rekonstrukcím, opravám a úpravám.

Druhého září se děti leckde vrátí do novotou vonících prostor, a to nejen uvnitř budov, ale i venku. Kraj do těchto stavebních prací investoval desítky milionů korun.

V areálu SPŠ stavební tak prochází úpravou anglický dvorek do Kozinovy ulice. Domov mládeže SOU stavebního v Plzni zase získá nové koupelny. Gymnázium na Mikulášském náměstí či Základní škola a Mateřská škola pro zrakově postižené a děti s vadami řeči v Plzni mají od září k dispozici nové školní jídelny.

Střední škola v Boru u Tachova bude větší o jednu učebnu a kabinet, a to díky půdní vestavbě. Žáci SŠ Horaždovice mají k dispozici novou svářečskou dílnu a žáci SŠ a ZŠ Oselce budou mít lepší prostředí v truhlářské dílně. Ta získala nové odsávání, což je v tomto prašném prostředí velmi potřebné. Do podobně lepšího prostředí nastoupily i kuchařky ve školní kuchyni Gymnázia a SOŠ Rokycany, kde se během léta dočkala modernizace vzduchotechnika.

Na budově Centra praktického výcviku patřícího SPŠ strojnické a SOŠ profesora Švejcara v Plzni byla položena nová střecha, a Střední škola živnostenská a základní škola v Plané má zbrusu nové rozvody vody v Domově mládeže.

Rozsáhlé stavební práce probíhají i v areálu domáckého Gymnázia J. Š. Baara. Zrekonstruováno tu bude víceúčelové hřiště a sportovní stadion a novotou bude zářít i zdejší kuchyně.

Vůbec největší dárek ovšem dostane ZUŠ Sokolovská Plzeň. Nákladem bezmála 55 milionů korun pro ni bude vybudován nový pavilon v ulici U Jam. Zatím získá zázemí v rekonstruovaném Procháskově ústavu. Jde o památkově chráněnou budovu na Lochotíně, která byla postavena v roce 1930 jako dětský domov a donedávna sloužila jako výukové prostory lékařské fakulty.

Kromě prostředků z rozpočtu Plzeňského kraje školy často využily i dotací z fondů EU a národních zdrojů.

V září se děti vrátí do nových prostor. Kraj do těchto stavebních prací investoval desítky milionů korun.

ŠKOLSTVÍ

Sportovním nadějím se dařilo

Kromě olympijských her v Paříži se v létě uskutečnila i česká Letní olympiáda dětí a mládeže. Soutěžilo se ve dvacítce sportů a celkem v 78 disciplínách. Plzeňský kraj skončil na 8. místě, když jeho výprava přivezla celkem 16 zlatých, 12 stříbrných a 15 bronzových medailí. Sportovním nadějím se dařilo třeba ve střelbě, fotbale, cyklistice nebo v házené.

Pádluj hlavou, a nebudou tě bolet ruce

Antonie Galušková je jednou z olympioniček, které zrodil Plzeňský kraj. Pochází z Tedražic u Sušice a je dvojnásobnou juniorskou mistryní světa. K rozhovoru jsme se sešly ještě před olympiádou, kdy byla plná emocí z toho, že se do Paříže kvalifikovala.

autor: **Markéta Čekanová** / foto: **archiv Antonie Galuškové**

„Je to krásné až neuvěřitelné. Mamka mi posílala hlasovou zprávu, kde bylo slyšet hlášení obecního rozhlasu u nás v Tedražicích, že jsem si vyjela olympiádu a že mi všichni budou držet palce,“ říkala nadšeně. Na olympiádě skončila ve slalomu těsně v semifinále, v kayak crossu se probojovala do osmifinále.

Co všechno tedy obnáší být vrcholovým sportovcem, který jede na olympiádu? Neptám se na tréninky, životosprávu a takové věci, ale spíš na zájem médií, povinnosti vůči sponzorům a podobně.

Mám mediální agenturu, která spoustu věcí řeší za mne. Od nich dostávám návrhy na rozhovory, na články, na vystoupení v médiích a podobně a já jen říkám, jestli souhlasím, jestli si to takhle přeju a podobně. A jestli se ptáte na osobní život, tak musím říct, že vrcholový sport mi ho extrémně ubírá. Nepama-

tuji, kdy jsem naposled šla s kamarády ven, na pivo. Jsem tak unavená, že vlastně ani nemám chuť se s někým vídat.

Pojďte mně, naprostému laikovi, váš sport vysvětlit. Při slalomu se projíždějí branky, které mají různé barvy. Znamená to, že jedny jedete po vodě, jedny proti vodě. Až potud to chápu. Ale v jakém pořadí, odkud, kam, jak to víte?

Nad branami jsou čísla.

To při tom všem ještě stiháte číst a počítat?

Mívám trať naučenou nazpaměť, takže se vlastně na ta čísla vůbec nedívám. Míváme osmnáct až pětadvacet branek, z toho je šest nebo osm červených, protivodných. A vždycky by se to mělo střídát: jedna protivodná nalevo, další napravo. Při pro-

hlídce si trať projdeme tak dokonale, že při jízdě už řeším jen vnitřní tyčky, tedy kde je nejkratší spojnice dvou po sobě jdoucích bran, abych byla co nejrychlejší.

Takže se to učíte trošku jako choreografii: projíždíte si trať a říkáte si tady doprava, doleva, zabrat...

Zjednodušeně ano. Pokud trať znám, než jdu spát, mám další rituál: než usnu, v duchu si ji celou procházím. A než sednu do lodi, projdu si ji znovu, tentokrát už i s pohyby těla. Aby tělo vědělo, co má kdy udělat, abych měla všechno zautomatizované a nemusela nad tím přemýšlet.

Takže si můžu představit, že sedíte, máte zavřené oči a různě se kymácíte, zabíráte rukama...

Přesně tak. Zhruba pětadvacet minut před jízdou mě můžete vidět na břehu, jak tancuji a projíždím si tu trať doslovně, takže to opravdu vypadá, jak kdybych tancovala valčík nebo něco podobného.

A skutečně reálně si ji projíždíte třeba den před závodem, nebo je jenom prohlídka ze břehu?

Jenom ze břehu. Trať je totiž známá teprve v okamžiku, kdy už nikdo z nás nemá možnost tréninku. Aby nikdo nebyl ve výhodě.

Je to tedy opravdu jenom věc představitivosti a vaší zkušenosti, co dokážete přecíst z vody a z branek?

Spoustu těch kombinací už jsme na trénincích někdy jeli. Proto máme tréninků tolik – abychom dokázali jen lovit v paměti a použít, co jsme se už naučili. Je to mnohem jednodušší, než kdyby tam stálo něco, co jsme v životě neviděli a my bychom nevěděli, co s tím.

Jak dlouho to trvá, než se tohle člověk naučí?

To je různé. Já jezdím asi od pěti let a v osmi jsem začala závodit. Pořádné výsledky na mezinárodní scéně jsem začala mít v šestnácti. Takže mně to trvalo nějakých deset let.

Slalom na divoké vodě je v českých podmínkách sport plný slavných jmen a medailí. Je to závazek kráčet ve stopách takových slalomářů, jako byla Štěpánka Hilgertová, Vavřínek Hradilek, Lukáš Pollert a další?

Je hrozně hezké mít takhle úspěšné lidi po svém boku. Trénovala jsem s Vávrou Hradilkem a to je neskutečná osobnost. Hodný, optimistický člověk a už jenom to, že se na něj díváte při tréninku, vám dá strašně moc.

Dal vám nějakou užitečnou radu, kterou se pořád řídíte?

Řekl mi něco ve smyslu, ať se s tím moc nepáru, ať nad tím nepřemýšlím a prostě dělám to, co umím.

Klíčovou roli ve vaší kariéře hraje váš tatínek. Jak byste ho charakterizovala?

Je to skvělý člověk, nesmírně obětavý. Má nás tři dcery a co pro nás obětoval, se vůbec nedá popsat. Jezdil s námi skoro

na každý závod nebo na zimní soustředění a vždycky se snažil, abychom měly ty nejlepší podmínky. Jsem mu strašně vděčná, protože kdyby nebyl, kdyby tohle všechno pro mne nedělal, tak tady s vámi teď asi neseidím.

Jakou nejlepší radu vám dal právě on? Ať už pro slalom nebo pro život.

Vždycky nám všem třem říkal: pádluj hlavou, a nebudou tě bolet ruce. To znamená jít na to chytře a využívat vodu. Moc nad tím nepřemýšlet a nechat tělo dělat to, co umí. Jakmile se budete snažit něco vymýšlet, tak si akorát uškodíte.

Když jste měla před maturitou, plánovala jste, že byste se ráda stala profesionální pilotkou. Teď studujete technologii oprav letadel na ČVUT. Takže kariéra pilotky nevyšla?

Musela jsem ji odložit, protože tam byla povinná docházka, což znamenalo nanejvýš dvě až tři absence za semestr na každý předmět. A vzhledem k tomu, že jsem přes zimu dva měsíce pryč, tak to nešlo skloubit. Musela jsem odejít a dostala jsem se na obor technologie údržby letadel, protože ten měl k mému vysněnému oboru nejbliž. Ale až někdy přestanu pádlovat, tak se pilotkou určitě stanu. Ráda bych vozila lidi na dovolenou.

Co holku od vody táhne nahoru do vzduchu, k létání?

Když jsme už jako děti lítaly na soustředění, strávily jsme spoustu hodin v letadle a já jsem toužila být letuška. Líbilo se mi, jak obsluhují cestující. A pak jsem jednou dostala možnost podívat se do kokpitu a viděla jsem tam všechny ty páčky a tlačítka a světýlka a říkala jsem si: Tohle dělat, to by bylo hustý. Tak jsem si později udělala pilotní průkaz a létání mě nadchlo ještě víc.

Dá se nějak srovnat to, když jste na vodě a když jste ve vzduchu? Co vám to dává, jaké máte pocity, co při tom prožíváte?

Obojí je pro mne svoboda. A zároveň pociťuju stejný respekt, jak vůči vodě, tak vůči vzduchu. Ačkoli když se chvíli přestanu soustředit na vodě, nemůže se mi nic moc stát. V letadle si to dovolit nemůžete. I když i tam se můžete dostat do takzvaných flow, kdy všechno jde jakoby samo a vy si to ohromně vnitřně užíváte.

Dostala jste se někdy do situace, že jste měla ve vzduchu strach?

Ne.

A na vodě?

To občas ano.

Jaké máte sny, cíle a mety jak ve sportu, tak i v osobním životě?

Určitě chci dostudovat vysokou školu. Ve sportu bych chtěla, aby mě to stále bavilo, abych to nedělala z donucení. A v osobním životě bych chtěla být šťastná a zdravá a mít zdravou rodinu.

foto: Endorfilm

Poslední klapka padla v Plzni

Po úspěšných snímcích *Rodinný film*, *Všechno bude* či *Atlas ptáků* přichází slovinský absolvent pražské FAMU Olmo Omerzu s dramatem s prvky komedie o lásce, vraždě a dospívání s názvem *Nevděčné bytosti*. Štáb natáčel v Chorvatsku, v Praze, v Brně a poslední lokace byly také v Plzeňském kraji. Film vypráví příběh Davida, rozvedeného otce sedmnáctileté Kláry a třináctiletého Tea, který vyráží s dětmi o prázdninách kempovat pod stan na pobřeží Jadrana. Sám sobě chce dokázat, že alespoň jako otec ještě za něco stojí, jenže děti mu to vůbec neulehčují. V Plzeňském kraji se natáčely jízdy po dálnici, náročná scéna na benzince u Kladruhu a poslední klapka padla v ulicích Plzně.

Jedte na výlet Kredencem

Využili jste příležitosti a vydali jste se na některou z letošních jízd nostalgickými vlaky po našem kraji? Ne? Máte tedy poslední možnost! Vydejte se 15. září motorovým vozem Kredenc a historickým autobusem na den otevřených dveří Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici. Motorové vozy řady M 262.0, přezdívané nepříteli lichotivě Kredenc, oslavily letos pětasedmdesátiny. Ministerstvo dopravy Československé republiky si jejich výrobu objednalo v roce 1946. První Kredenc vyjel na koleje o tři roky později. Do roku 1960, kdy jejich výroba skončila, jich bylo vyrobeno 238. V našem kraji jezdil Kredenc na trati Plzeň–Tábor. Nostalgické vlaky vyjely během léta několikrát. A zdaleka nešlo jen o parní lokomotivy. Historii dopravy psaly i motoráky a elektrické jednotky. Nostalgické vlaky proto vezly nejen parní lokomotivy zvané Šlechtična nebo Kafemlejnek, ale také téměř exotická elektrická jednotka nazývaná mezi železničními nadšenci Tornádo.

Proluku opět zdobí Barva na ulici

V Proluce v Křížkových sadech v Plzni a na náplavce Radbuzy jsou už posedmnácté k vidění velkoformátové obrazy, které vznikly speciálně pro tuto příležitost – tedy pro Barvu na ulici. Na téma Barva hudby tvořili členové Unie výtvarných umělců Plzeňska a mladí umělci mimo tuto organizaci, ale i umělci z Weidenu a Regensburgu. Letošní výstava s 50 plátny je nejrozsáhlejší open-air výstavou obrazů v Plzni a tématem Barva hudby se připojuje k Roku české hudby. Na zdi bývalých městských hradeb v Proluce visí díla Lukáše Haška, Heleny Zelenkové, Zuzany Kantové, Stanislava Bukovského, Alice Kopečkové, Inge Posorski, Toma Brankovice, Moniky Scharnagl a dalších. Na Náplavce

vystavuje například Eva Beránková, Jana Frolíková, Petr Kozel, Kristýna Anna Lišková/Hayaller, Bára Divá, Jan Taitl, Lukáš Kudrna, Nůžka, Scha Sabbtai Tuysserkanik, Andre Maier, Josef Thalhofer, Melanie Schindler, Anna Eibl-Eibesfeldt či Barbara Wilmers-Hillensbrand. Po 7. září, kdy výstava v Plzni končí, se plátna z Proluky přesouvají do Schönsee a následně do Weidenu.

obraz: Helena Zelneková – Vltava

Obnova mokřadů v přírodě napravuje chyby našich předků

Zdravá krajina, úspěšný projekt Plzeňského kraje na ochranu přírody, zahájila spolupráci s projektem Život pro mokřady. Ten je pro naši Zdravou krajinu v mnohém velmi inspirativní, jelikož řeší obdobnou problematiku. Zajímavé jsou především přístupy a metody týkající se zadržení vody v lesích či obnovy prameništích oblastí. Výsledky této práce můžete přitom již dnes spatřit přímo v přírodě.

Správě Národního parku Šumava se už delší dobu daří unikátní počín, a to v celoevropském měřítku. V rámci projektu Život pro mokřady (LIFE for MIREs) vrací v některých částech našeho hraničního pohoří vodu do mokřadů. Ty přitom k šumavské krajině odpradávná patří.

V minulosti bylo bohužel mnoho zamokřených ploch odvodněno, aby na nich lidé mohli hospodařit. Dříve, když byl vody dostatek, toto počínání dávalo smysl. Nyní se ale ukazuje, že voda, která nám tehdy překážela, v krajině pro změnu chybí. V domácnostech nám sice běžně teče z vodovodu, většina z nás zatím tedy moc neřeší, že se to do budoucna může změnit.

Kdyby ale krajina nebyla schopna vodu zadržovat, bude i pro nás časem velmi vzácná. A to jak v domácnostech, tak i v krajině. Vlaha je mimo jiné nezbytná pro pěstování plodin na polích a výrobu potravin. Je tedy v našem životním zájmu, abychom pro zadržování vody v krajině činili aktivní kroky.

Problematické odvodňovací kanály

Právě proto Život pro mokřady stojí za naší pozornost. Vrací totiž na Šumavě vodu do krajiny a napravuje chyby, kterých se v minulosti naši předci dopustili. Příklad si proto u nás v Plzeňském kraji bereme i pro některé níže položené oblasti.

Pro samotnou obnovu mokřadů je nutné nejprve zrušit odvodňovací kanály. Ty jsou často ukryté třeba metr pod zemí, takže o nich většina lidí vůbec neví. Kanály v podobě podzemních trubek se dají na vhodných místech například zablokovat dřevěnými přepážkami a zasypat zeminou. Hladina podzemní vody se na takovém místě sama postupně zvedá. Pokud stoupne až k výši okolního terénu, začnou se spolu s ní vracet i mokřadní rostliny.

Obnova potoků

Důležitou součástí pro navrácení vody do krajiny je také obnova přírodních potoků všude tam, kde byly narovnané a svedeny do hlubokých kanálů. V minulosti jsme z krajiny kvůli narovnávaní odstranili přibližně třetinu délky vodních toků. Proto, abychom měli kde hospodařit.

Nyní se ale ukazuje, že to nebylo moudré rozhodnutí. Vzali jsme totiž krajině příliš vody a ona v ní teď přirozeně chybí.

Je potřeba najít novou rovnováhu mezi stabilitou krajiny a naší potřebou v ní produkovat dostatek potravin. To všechno je přitom důležité dělat za velmi úzké spolupráce s hospodáři. Často se totiž dají najít místa, kde navrácení vody neudělá hospodáři příliš velkou škodu, a naopak může pomoci zvýšit úrodu na vedlejších pozemcích.

Roklanský potok jako příklad

Díky projektu Život pro mokřady se tak prozatím podařilo zrevitalizovat 1 250 hektarů odvodněných rašelinišť a mokřadů.

Zrušeno bylo 150 kilometrů odvodňovacích kanálů na zemědělských pozemcích i v lesích.

Dobrym příkladem je zdařilá obnova Roklanského potoka u chaty Rybárny na Modravě. Přírodě vrácené mokřady do-

kážou díky vypařování nashromážděné vlhkosti lokálně zmírňovat extrémně suchá a horká období. Ta v posledních letech nepochybně pociťujeme všichni doslova na vlastní kůži.

Další velkou inspirací, kterou si z obnovy mokřadů na Šumavě bereme, je i samotná realizace dílčích projektů. Ta probíhá za pomoci nadšenců z řad široké veřejnosti. Zapojení veřejnosti je totiž zároveň propojeno s osvětou, která je pro náš projekt Zdravá krajina jedním z důležitých cílů.

Návrat pestré palety rostlinných i živočišných druhů na zrevitalizovaná místa je pak pro nás důkazem, že vodu k životu nepotřebujeme jen my, lidé.

**ZDRAVÁ
KRAJINA**

**Pokud se chcete podívat,
kde už se v Plzeňském kraji
povedlo obnovit potoky
a mokřady mimo Šumavu,
podívejte se na web
www.zdravakrajina.cz.**

Na kterou střední školu zřizovanou krajem byste se přihlásili, kdyby vám bylo 15 let a proč?

Pavel ČÍŽEK (STAN)
náměstek hejtmana pro oblast dopravy

Když jsem se takto rozhodoval, bylo mi čtrnáct let. Ani dnes by to jistě nebylo jiné. Bavila mě v tom věku spousta věcí - od přírody, historie, umění až po vesmír a techniku a chtěl jsem se dozvídat mnoho nového. Zároveň jsem si neuměl představit, že bych se soustředil jen na jeden obor. A tak jsem se hlásil na gymnázium. I dnes bych zvolil gymnázium a pravděpodobně Blovice s přátelskou, téměř rodinnou atmosférou. Mimochodem: naše parta z gymplu se schází pravidelně dodnes.

Rudolf ŠPOTÁK (PIRÁTI)
hejtman Plzeňského kraje

Pokud se na to dívám z perspektivy svých dnešních zkušeností a znalostí situace na trhu práce, tak bych si určitě vybral obor, který má v našem regionu perspektivu z hlediska pracovních příležitostí, což jsou určitě technické obory. To znamená, že bych si asi vybral střední školu, kde lze studovat technický obor s maturitou. Ať už by to byla nějaká strojařina, nebo zaměření třeba na CNC stroje anebo programování. Protože to jsou obory, které mají v našem regionu nejen mnohasetletou historii, ale určitě i skvělou perspektivu a budoucnost. Uplatnění na trhu práce je v nich stoprocentní a rozhodně i nejlépe platově ohodnocené. Je prostě při přemýšlení o nasměrování osobního uplatnění podle mne dobré přijmout fakt, že Plzeňský kraj je historicky založen na průmyslu, má v něm obrovský potenciál a že to tak zůstane i nadále.

Vladimír KROC (ANO 2011)
náměstek hejtmana pro oblast školství a sportu

O výběru střední školy je třeba přemýšlet v širších souvislostech a s ohledem na dosavadní studijní výsledky a zájem o budoucí povolání. Pokud bych měl dobrý prospěch a jasno, na které vysoké škole bych chtěl pokračovat ve studiu, vybral bych si některé gymnázium nebo lyceum se zaměřením na konkrétní oblast. V současné době je však na trhu práce největší poptávka po absolventech technických oborů, a tak by pro mě byl asi nejlepší volbou některý z řemeslných oborů středních škol. Pokud bych se nemohl rozhodnout, jestli zvolit učiliště, nebo maturitu, tak dnes se můžete hlásit i do tzv. kombinovaných oborů, ve kterých lze získat současně střední vzdělání s výučním listem i střední vzdělání s maturitní zkouškou. Například Střední průmyslová škola strojnická a SOŠ prof. Švejcara v Plzni nabízí takový obor 23-44-L/01 Mechanik strojů a zařízení. Ostatně po absolvování kteréhokoliv strojírenského oboru bych se nemusel bát, že neseženu v budoucnu dobře placenou práci.

Marie POŠAROVÁ (SPD)
zastupitelka Plzeňského kraje

Pokud bych se měla vrátit do svých 15ti let, asi bych neměnila. Zvolila jsem si po základním vzdělání střední školu strojní – obor management v průmyslu a musím říci, že zkušenosti v tomto oboru jsou k nezaplacení. Jsou technického i ekonomického rázu a dílny, které jsou součástí střední školy, vás obohacují i v praktičnosti a přinesou určitý nadhled. Kdo je zručný, přijde si na své.

Další mojí alternativou by byl čistě ekonomický nebo zdravotnický obor. Důvody jsou jasné, poptávka po studentech s tímto zaměřením a i jejich vyšší ohodnocení. Každopádně jsem toho názoru, že zde chybí systém ve školství, který by se přizpůsobil poptávce na trhu. Zároveň by se měly rozšířit obory, které jsou důležité pro chod státu. Obory, které jsou naopak pro stát méně důležité, zredukovat a opět vrátit prestiž řemeslům!

Proč se nemluví o důležitosti řemesel!? Bez nich by se v tomto státě nic nepostavilo, nevybudovalo! To je otázka i pro ministra školství Beka a i pro všechny normálně smýšlející lidi!

Jiří VALENTA (KSČM)
zastupitel Plzeňského kraje

Vzhledem k osobním humanitním predispozicím bych asi měl říci, že bych zvolil opět gymnázium, když i před mnoha lety jsem tento typ střední školy úspěšně absolvoval v Plzni-Doubravce. Byl jsem tam spokojen, přestože studium bylo poměrně náročné. Vzhledem k rychle měnící se době, zejména technickému pokroku, expandující oblasti IT, umělé inteligenci, robotizaci či automatizaci bych ale dnes svoji tehdejší volbu pozměnil, abych získal odpovídající uplatnění na stejně tak rychle měnícím se trhu práce. S velkou pravděpodobností bych se přihlásil na technické lyceum, neboť v těchto podmínkách realizovaný studijní směr efektivně vyplňuje mezeru mezi ryze technickými obory průmyslové školy a mnohem širším pojetím všeobecných oborů gymnázia. Takovéto lyceum, plně odpovídající požadavkům moderní doby, zřídila Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická v Plzni, Koterovská 85. A právě sem by tedy s nejvyšší pravděpodobností směřovala i moje přihláška ke studiu, kdyby mi bylo těch patnáct let.

Richard PIKNER (SPOLU/TOPO9)
zastupitel Plzeňského kraje

Kdyby mi bylo 15 let a měl bych se znovu rozhodnout, bude to stejné. Půjdu tam, kam jde většina kamarádů. Škola mi šla, tak tedy opět Masarykovo gymnázium v Plzni. Rady rodičů bych vyslechl, ale těžko by změnilo můj názor. Roli rodiče patnáctiletého školáka vnímám jako hlavně podporující, chápající. Svým dětem sice doporučuji, ale rozhodnutí je na nich. Jako rodič hledám školu, která bude dále rozvíjet mé děti v činnostech, které je baví a jdou jim. Podporuje sport, jazykovou výuku? Ocením výuku v cizích jazycích, ale také vybavení dílen a získání praktických dovedností. Je možnost zapojit se do tvořivých projektů? Vybírám školu, která děti dokáže zaujmout, motivovat, bavit. Má role zastupitele Plzeňského kraje je podporovat rozvoj středních škol, jejich technického vybavení, studentských praxí a výměn. Více musíme podporovat jazykové pobyty, výměny, komunikační dovednosti a mimoškolní týmové tvořivé programy, ale i programy na prevenci šikany a užívání návykových látek. Škola má být místem, které lidi spojuje, vzdělává a rozvíjí.

Jaroslav ŠOBR (SOCDEM)
člen Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost

Je mi 15 let a mám se rozhodnout? V současnosti bych si mohl dát tři přihlášky. Základní škola ve Staňkově mě velmi dobře připravila na přijímačky, a tak bych vzhledem ke svým zkušenostem volil gymnázium. Plzeň je velké lákadlo, ale protože bydlím ve Staňkově, vybral bych si Gymnázium J. Š. Baara v Domažlicích. Kvalitní škola, dobré dopravní spojení autobusem i vlakem, cesta 30 minut a určitě by tam šel i někdo z mých spolužáků. Jako druhou volbu bych dal některé z plzeňských gymnázií – všechna jsou kvalitní a připraví ke studiu na vysoké škole. A pak zřejmě Pedagogická fakulta – matematika a fyzika, nebo biologie? Anebo lékařská fakulta? Třetí místo – Střední průmyslová škola elektrotechnická Plzeň. Proč? Velmi dobré uplatnění absolventů, zajímavá práce, možnost dalšího rozvoje. A případně další studium na ZČU. A kdyby nevyšla ani jedna z možností? Tak v druhém kole učební obor s maturitou, nebo i bez maturity. Každé povolání je důležité, potřebné a má smysl. Musím ale počítat s tím, že se budu muset vzdělávat celý život.

PRIMA AKTIVNÍ DOVOLENÁ aneb RELAXUJTE ZDRAVĚ, to avizuje ITEP 2024

Láká vás aktivní turistika, toužíte po dobrodružství na každém kroku a hledáte inspiraci pro nové zážitky? Přijďte na letošní veletrh ITEP a poznejte krásy Plzeňského kraje i celého Česka na kole, pěšky nebo třeba v roli vodáka. Originální expozice z různých regionů nabídnou všem bohatou škálu tipů na výlety určené nejen sportovním nadšencům, ale také pohodovým výletníkům.

Plzeňský kraj opět připravuje jedinečnou expozici s mnoha novinkami a interaktivními prvky. Mezi více než stovkou dalších expozic určitě stojí za to navštívit např. stánky NP Šumava, Středního Slovenska, České Kanady, Lužických a Jizerských hor. Každý veletržní den pak přinese nabitý doprovodný program. Přijďte si zasoutěžit, načerpat inspiraci, aktuální trendy i objevit další zajímavosti a překvapení.

**PŘIJĎTE NA ITEP A ZÍSKEJTE ORIGINALNÍ
SPORTOVNÍ BRÝLE ZDARMA!**

CO VÁS LETOS NA ITEPU ČEKÁ?

- Každý návštěvník si bude moci projít soutěžní stezku „Tour de ITEP“ a po úspěšném dosažení cíle získat **originální sportovní brýle ze speciální edice**, navíc se tím zapojit do soutěže o lákavé hlavní ceny.
- Pro všechny milovníky cestování bude připravena **video ochutnávka z premiérových dílů** nového pořadu Stezka Českem, které se aktuálně natáčely v Plzeňském kraji. Komentáře přidají jeho hlavní protagonisté **Martin Úbl** a **Mírek Vladyka**.
- Mezi hlavními hosty veletrhu se objeví také osobnost divácky oblíbené série Toula-vá kamera **Iveta Toušlová**, která se podělí o své zážitky nejen z natáčení.
- Poutavé vyprávění přinese horolezkyně **Eva Perglerová**, teprve třetí Češka, která úspěšně zdolala Mount Everest.
- Celá řada dalších **VIP hostů, olympijských sportovců a cestovatelů** svými zajímavými příběhy určitě každého zaujme a otevře všem milovníkům aktivního odpočinku nové obzory a možnosti.
- Na školáky a studenty čeká **edukativní program s tematikou období Karla IV.** Interaktivní formou se seznámí se způsobem života ve středověku, např. jak se lidé myli, co se nosilo za spodní prádlo i jaké byly trendy dobového odívání nebo oblíbené a hazardní hry. Také dostanou možnost ochutnat středověkou kuchyni, vyzkoušet si techniku písma i poznat, co vše obnáší válečná zbroj a zbraně.
- Nebude chybět ani **dětská zóna** pro nejmenší návštěvníky (animátoři, divadlo pro děti, ...).

Zveme všechny milovníky cestování
**vstupné na veletrh
ZDARMA**

Veletrh cestovního ruchu Plzeňského kraje

PRIMA
AKTIVNÍ
DOVOLENÁ!

19–21/9/2024

Areál TJ Lokomotiva Plzeň

Českem na kole, pěšky nebo po vodě – Veletržní „cyklotrasa“ o ceny –
Vzdělávací program pro školy – Turistické novinky a informace – Dětská zóna
Vstup zdarma

DOŽÍNKY

PLZEŇSKÉHO KRAJE

DÝŠINA 8. ZÁŘÍ 2024

PARK PŘED ZÁKLADNÍ ŠKOLOU

10:00–11:00 Ukázky dožínkové vazby, zdobení koní a povozů

Ochutnávky regionálních potravin

10:30–11:00 Soubor písní a tanců Jiskra

11:15 Dožínkový průvod

VSTUP
ZDARMA

NÁVES

9:45 Pěvecký sbor Gutta

10:00 Hudební skupina Václava Žákovce

11:10 Zahájení akce a ocenění zemědělců z Plzeňského kraje

11:30 Předání dožínkového věnce a kytice, žehnání úrody

12:20 Soubor písní a tanců Jiskra

13:00 Slavnostní vyhlášení vítězů soutěže Regionální potravina Plzeňského kraje 2024

14:10 Soubor písní a tanců Jiskra

15:00 Petr Kocman & PK Band

KOSTEL NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE A SV. ŠIMONA A JUDY

14:00–16:00 Prohlídky s výkladem

DOPROVODNÝ PROGRAM

- * ochutnávky a prodej regionálních potravin
- * farmářské aktivity pro děti
- * ukázky tradičních řemesel a tvůrčí dílny
- * historická zemědělská technika
- * občerstvení

WWW.PLZENSKY-KRAJ.CZ

UZAVÍRKA ulic ŠKOLNÍ a 5. KVĚTNA v Dýšině 11:15 až 11:30

PARKOVÁNÍ u firmy Schäfer – Menk v Dýšině

KYVADLOVÁ DOPRAVA

* DÝŠINA Schäfer – Menk – návés a zpět

* PLZEŇ Doubravka (konečná trolejbusu č. 16) – Ejpovická – U Továrničky –
– Červený Hrádek – Kyšice – DÝŠINA a zpět